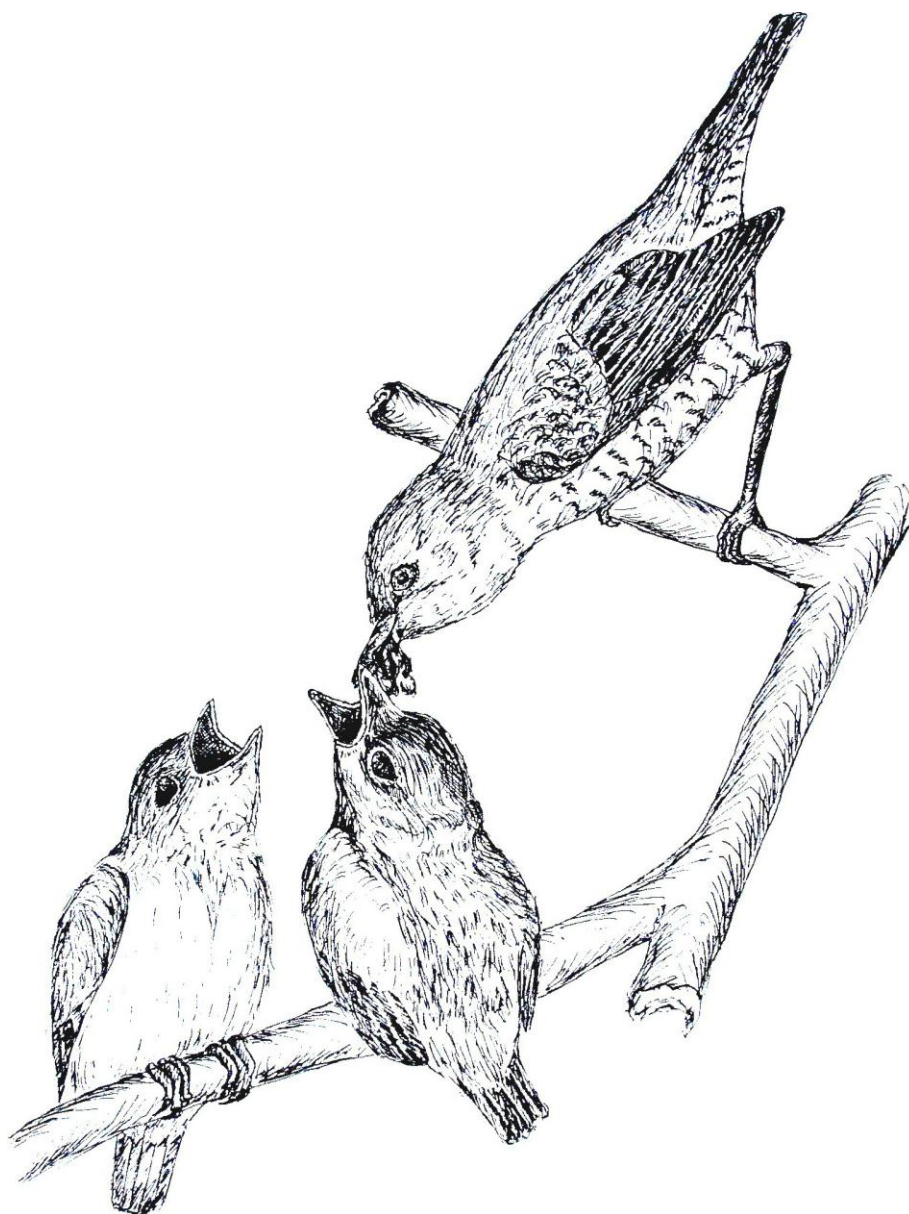

Zpravodaj

**Východočeské pobočky
České společnosti ornitologické
při Východočeském muzeu v Pardubicích**

- Pozvánka na členskou schůzi 2. 3. 2013
- Interní granty na letošní rok
- Změny na internetových stránkách www.vcpcso.cz
- VVT Významné ornitologické lokality Náchodsko
- Vzpomínka na Pavla Žďárka

57
2013

ÚVODEM

*Vážení přátelé,
dříve než se vydáme vstříc výzvam jarního počasí, poslechu prvních ptačích melodií, které se již v zákulisí zimy doladují, vzrušujícím okamžikům probouzení se nového života, kterými nahradíme chlad a šed' zimních ulic, sledování nudných a krizových zpráv z naší či světové politické scény, postrach budících stejným stylem snad ze všech stran a médií, máme možnost začít se do nového čísla Zpravodaje. Před nadcházející členskou schůzí věnujte prosím pozornost informacím o připravovaných akcích, změnách či novinkách, zprávách vzpomínkových i o celkovém chodu pobočky.
Dříve, než naši pozornost upoutá a několik dalších měsíců bude inspirovat svým pojetím svobody, píle, odhodlanosti a statečnosti svět ptačích křídel, rád bych vám, za výbor pobočky poděkoval za přízeň a popřál hodně krásných zážitků v přírodě, ale také sil při ochraně její přirozenosti a víry ve smysluplnost a vytrvalost v boji s byrokracií, zatvrzelostí, neochotou a nezájmem.
Hlas života, ve svých nejrůznějších podobách a proměnách, k nám ještě stále promlouvá, naučme se mu naslouchat a porozumět, dřív než se odmlčí.*

Tomáš Sládek

POZVÁNKA NA ČLENSKOU SCHŮZI

*Srdečně vás zveme na jarní členskou schůzi VČP ČSO, která se bude konat v sobotu **2. března 2013** v učebně v prvním patře hlavní budovy muzea na Zámku v Pardubicích.*

PROGRAM SCHŮZE:

Zahájení - 9.00

1. Tematický blok – Metody ornitologického výzkumu

František Bárta: Zkušenosti s metodou CES na lokalitě NPR Bohdanečský rybník

Zdeněk Vermouzek: Jednotný program sčítání ptáků a další metody kvantitativních výzkumů

Petr Klvaňa: CES a RAS - nové metody výzkumu populačních trendů pomocí kroužkování.

2. Přestávka

3. Různé

Informace z výboru a sekretariátu ČSO

Informace výboru VČP

V rámci tohoto bodu předpokládá výbor VČP hlubší debatu na téma aktuální situace, plánovaných činností a dalšího směřování pobočky; prosíme tímto členy o aktivní účast na debatě

Tomáš Diviš: Pozvánka na Víkendový výzkumný tábor Významné ornitologické lokality Náchodska

Jakub Vrána: Zajímavá ornitologická pozorování na území východních Čech v roce 2012

Předpokládané zakončení schůze do 13.00

Všechny přednášející prosíme, aby své počítačové prezentace ukládali v „bezproblémových“ starších formátech programu Microsoft Office: **dokument word 97-2003 (koncovka .doc), prezentace powerpoint 97-2003 (koncovka .ppt), sešit aplikace excel 97-2003 (koncovka .xls)** a nebo ve formátu **pdf** (Acrobat). Vyvarujte se nových verzí MS Office (koncovky souborů .docx, .pptx, .xlsx) i souborů uložených ve formátu Open Office (koncovky .odt, .odf, .ods). Děkujeme za pochopení.

SPOLKOVÉ ZPRÁVY

Aktuality z Výboru

Souhrnná informace o správních řízeních (SŘ), jichž se VČP ČSO účastnila v roce 2012

Ohledně rozsahu naší činnosti se situace oproti roku 2011 nezměnila, znovu jsme se paušálně přihlásili k účasti ve SŘ u všech správ CHKO, obou krajských úřadů (KrÚ) a všech obcí s rozšířenou působností v Královéhradeckém i Pardubickém kraji (tzv. ORP III. stupně). Celkem jde o 30 obcí v součtu za oba kraje. Z toho lze snadno pochopit, že už jen vyřídit došlá oznámení není jednoduchou činností, přestože úspěšně využíváme datovou schránku (DS), která nám práci značně usnadňuje a přináší finanční úsporu. Celkem jsme se aktivně účastnili cca 25 – 30 akcí. Přesné číslo není možné stanovit, protože v některých případech se naše účast omezila na osobní jednání a žádné vyjádření jsme nepsali, asi 2x formálně věc vyřizovala ČSO apod. Mimoto jsme 10 - 15 dalších SŘ prověřovali a nakonec se nezapojili. Níže je stručný přehled těch nejdůležitějších kauz. **Obširněji chceme o některých SŘ informovat na členské schůzi pobočky a rádi bychom vše spojili**

s diskusí o dosavadním a budoucím fungování VČP ČSO. Věnujte, prosím, pozornost také programu schůze v tomto čísle Zpravodaje.

Stejně jako v předešlém roce jsme se vyjadřovali k řadě žádostí na odstřely a plašení volavek na chovných rybnících. Obecně řečeno se daří omezit odstřely na jednotlivé kusy pouze v podzimním období, v případě Helvíkovic byl odstřel zamítnut úplně. Horší je to s kormorány, kdy MŽP ČR jako odvolací orgán opakovaně vychází vstříc rybářům a povoluje odstřely a plašení až do 20. 4. každého roku. Naše argumentace, založená na nepříjatelém rušení hnízdících ptáků, často zvláště chráněných, zůstává nevyslyšena. Jistě většina z Vás zaznamenala, že od 1. 4. 2013 se situace změní a kormorán velký přestane být zvláště chráněným druhem. Vydávání rozhodnutí k tomuto druhu přejde na ORP a odvolacími orgány se stanou KrÚ. Jsme tedy zvědaví, jestli dojde k nějakým pozitivním změnám v přístupu úřadů.

Již více let se opakují žádosti o odstřely krkavců, v loňském roce především z území CHKO Broumovsko kvůli údajnému napadání novorozených jehňat na pastvinách. Zde MŽP ČR na základě našeho odvolání, které napadalo věcné i formální nedostatky, koncem roku zrušilo původní souhlas správy CHKO a vrátilo věc k novému rozhodnutí. Velmi dobře nakonec dopadlo SŘ týkající se odstřelu krkavců a pochopů v okolí Smiřic. MŽP ČR zrušilo původní souhlas vydaný KrÚ v Hradci Králové a tento úřad napodruhé žádost myslivců v plném rozsahu zamítl. V dalších SŘ jsme nebyli úspěšní při stanovení podmínek pro odstřel špačků ve vybraných sadech (chtěli jsme vyloučit hnízdní období), oproti tomu dohody s úřady bylo dosaženo při shazování havraních hnízd na jednom chrudimském sídlišti a v případě požadovaných změn v projektu připravovaného odbahnění Černíkovického rybníka (případ se ještě nevyřešil).

O vyhlášení PCHP Mokřina u Rzů jsme detailně informovali v minulosti. První zpráva o pozorování, jejíž každoroční zpracování nám ukládá příslušné rozhodnutí, již byla MěÚ ve Vysokém Mýtě předána. První a zatím neoficiální jednání proběhla k hospodaření na Rozkoši. Tato vodní nádrž je významným rekreačním místem a množí se snahy tyto aktivity rozšířit. Loni jsme úspěšně zabránili snaze o zahájení vodního lyžování v těsném sousedství kolonie racků na dělicí hrázi. Příslušné (zamítavé) rozhodnutí KrÚ v Hradci Králové však ministerstvo životního prostředí zrušilo a vrátilo věc k novému rozhodnutí.

Jedním z nejzávažnějších ohrožení ptáků v roce 2012 se stala žádost Českého horolezeckého svazu o vyhrazení nových horolezeckých terénů

v Broumovských stěnách, spojená s paušálním posunem možnosti zahájení lezení již od 1. 5. každého roku. Jelikož jde o významné hnízdiště sokola stěhovavého a výra velkého a navíc o ptačí oblast pro oba tyto druhy, není možné žádost akceptovat, aniž by došlo k ohrožení jejich hnízdění. K dohodě nedošlo ani na osobním jednání pořádaném Správou CHKO Broumovsko a výsledek příslušného SŘ si zatím netroufáme, zejména s ohledem na dřívější rozhodnutí, odhadovat.

Jak už jsme psali v minulosti, účast VČP se neobejde bez pomoci Vás všech, našich členů, kteří dobře znáte jednotlivé lokality anebo se specializujete na konkrétní druhy. Každá pomoc je důležitá – ať už za pobočku píšete vyjádření, zastupujete ji na jednáních nebo nezištně poskytnete svá terénní data. Jménem výboru VČP proto tímto děkuji zejména těmto osobám (v abecedním pořadí): T. Bělkovi, K. Čihákovi, K. Dohnalovi, J. Hlaváčkovi, J. Horákovi, F. Jetmarovi, M. Jindrovi, V. Kozovi, V. Lemberkovi, M. Růžičkovi, V. Stejskalovi, V. Štorkovi, J. Vaňkovi, Jos. Vránovi, S. Vránové (té navíc za důležitou obsluhu DS) a K. Weidingerovi, jménem svým navíc ostatním členům výboru. Důležitá data k Mokřině u Rzů poskytl také P. Bergmann z Prahy. Jestli jsem někoho opomněl, velmi se mu omlouvám.

S přáním další spolupráce Martin Fejfar

Významné ornitologické lokality (VOL) jaro 2013 – průběžný stav projektu

V okrese Náchod byla první vlna registrace VOL ukončena a majitelé nebo uživatelé lokalit byli kontaktováni. Zaregistrována byla první lokalita v okrese Rychnov nad Kněžnou – rybník Závěšťák u Královy Lhoty.

O schůzce s pracovníky Povodí Labe, které spravuje přehradu Rozkoš, jsme přinesli informaci už loni na podzim. Dne 4. 2. 2013 se uskutečnila v Rychnově na Kněžnou schůzka a ředitelem hospodářství Kolowrat–Kraťavský ing. Fojtem. Dohodnuta byla vzájemná výměna informací o případných změnách hospodaření na registrovaných lokalitách a o významném výskytu ptáků a biologickém stavu lokalit, ale také i konzultace se zástupci naší pobočky nad zamýšlenými hospodářskými úpravami. Předmětem této schůzky byly zaregistrované lokality v okrese Náchod – rybníky Špinka, Brodský a Čermák u Červeného Kostelce a Tuří u Bohuslavic nad Metují a Rychnov nad Kněžnou – rybník Závěšťák, ale i do registrace připravované lokality v okrese Rychnov nad Kněžnou – rybníky Broumar, Semechnický a Podchlumský u Opočna nebo

Černíkovický u Černíkovíc. Na rok 2013 je připravováno odbahnění rybníků Závěšťák a Černíkovický. Za pobočku byly prezentovány představy o šetrném rozsahu a průběhu těchto zásahů. Zástupce majitele nám přislíbil pozvání k předběžnému terénnímu šetření na těchto lokalitách v rámci správních řízení. Za naší stranu jsme zástupci majitele a jemu odpovědným pracovníkům nabídli jejich osobní účast na akcích, které bychom na lokalitách v budoucnu realizovali. Už v letošním roce se uskuteční na náhodských VOL tradiční Víkendový výzkumný tábor (viz pozvánka). Zástupce majitele nám nabídl technickou pomoc při průzkumu lokalit.

Výběr VOL a shromažďování podkladů pro jejich registraci v ostatních okresech probíhá. Jejich majitelé a uživatelé budou postupně informováni a kontaktováni.

Pobočkový web v současné době mění svého redaktora a je upravován také jeho obsah a grafika. Po dokončení těchto změn budou VOL na jeho stránkách postupně prezentovány.

Tomáš Diviš

Zpráva o hospodaření Východočeské pobočky ČSO v roce 2012

příjmy:

zůstatek v pokladně za rok 2011	15.883,-
prodej publikací a literatury	11.622,-
dary a členské příspěvky	10.500,-
grant Pardubického kraje (Panurus)	20.000,-
převod příspěvků od členů ČSO	10.260,-
monitoring druhů (smluvně)	55.500,-
celkem	123.765,-

výdaje:

bankovní poplatky	2.904,-
provoz webových stránek	6.440,-
tisk sborníku Panurus	29.279,-
zpravodaj pobočky	760,-
kancelářské potřeby a spotřební materiál	1.621,-
monitoring druhů (smluvně)	49.950,-
celkem	90.954,-

příjmy: 123.765,- Kč
výdaje: 90.954,- Kč
rozdíl: 32.811,- Kč

stav pokladny k 31. 12. 2012: 15.883,- Kč
stav účtu k 31. 12. 2012: 131.103,- Kč

Celkový stav hotovostního majetku k 31. 12. 2012: 146.986,- Kč

Je třeba poděkovat všem, kteří jakkoliv přispěli k pozitivní finanční bilanci naší pobočky v roce 2012. Vřelé díky patří pak patří členům, kteří nad míru nutnou obdarovali pobočku výraznějším finančním darem. Jsou to (v abecedním pořadí) pánové : K. Bejček, T. Bělka, J. Hagara, L. Chmelař, J. Křivský, K. Kubíček, L. Smolík a O. Šrejbr.

Jiří Mach

Interní granty pobočky na rok 2013

V loňském roce výbor pobočky nabídl našim členům možnost žádat o drobné finanční příspěvky na projekty zabývajícími se monitoringem mizejících hnízdišť racka chechtavého a mapováním hnízdišť synantropních ptáků ohrožených zateplováním. Bohužel nikdo nevyužil tuto možnost a peníze zůstaly v roce 2012 zcela nevyčerpány.

Přesto bychom se i letos chtěli pokusit motivovat členskou základnu k rozvoji amatérských aktivit na poli výzkumu nebo ochrany ptactva. Loňské okruhy zvolené výborem zůstávají v platnosti (podrobnosti ve Zpravodaji č. 55/2012) a případné žádosti o finanční dotaci na témata těchto projektů budou v rámci posuzování projektů upřednostňovány, nicméně abychom poskytli aktivním členům větší svobodu, bude možno žádat o finanční příspěvek i na jiná individuálně zvolená výzkumná, nebo ochranářská témata. Mezi základní podmínky přidělení grantu bude patřit podpora amatérské ornitologie spojená s dobrovolnou činností, přidělené finance musí sloužit ke krytí přímých nákladů, nikoli na mzdu, stravné a podobné položky. Předpokladem přidělení grantu, jehož cílem je výzkum, je publikace výsledků v časopise Panurus (maximálně do dvou let od ukončení projektu). Předpokladem přidělení ochranářského grantu je jasný a měřitelný přínos pro cílový druh nebo druhy, ověření účinnosti by mělo být přímo součástí grantu. O grant může žádat pouze člen pobočky, každý žadatel může podat pouze jednu žádost ročně. Doba trvání projektu by neměla překročit dva roky.

Pro letošní rok byla opět vyčleněna **celková částka 15.000,- Kč**, úspěšné projekty budou finančně podpořeny i v roce 2014. Výbor si vyhrazuje právo nepřidělit všechny peníze. Obdržené prostředky pobočky se mohou stát součástí jiných grantových dotací a jejich poskytnutí pobočkou nebude limitováno případnou spoluúčastí žadatele. Přihlášky o finanční příspěvek posílejte nejpozději **do 15. 3. 2013** na pobočkový e-mail **vcpcso@centrum.cz**, (zde budou poskytovány i bližší podrobnosti o podmínkách přidělení dotace), nebo poštou na adresu pobočky.

Každá žádost o interní granty pobočky by měla obsahovat stručně formulované cíle projektu, jeho zdůvodnění, popis aktivit, ověřitelné výstupy a harmonogram činností (vše pouze v několika bodech). Výsledky výběru žádostí budou sděleny v průběhu posledního březnového týdne.

Libor Praus

Informace výboru pobočky k rozesílání Panuru

Oznamujeme našim členům, že od aktuálního čísla Panuru (č. 21) končí abonentní služba všem zájemcům, kterým v posledních letech tento sborník rozesílal náš kolega Lubomír Chmelař. Panurus bude dispozici ke koupi na schůzích VČP a na zámku v Pardubicích, po vzájemné dohodě jej lze nějakým způsobem doručit i přímo k Vám domů. Do budoucna se pokusíme systém rozesílání obnovit, ale zatím věc nemáme rozmyšlenou. Tímto se výbor všem abonentům omlouvá za určitou komplikaci v distribuci naší hlavní odborné tiskoviny.

Zároveň tímto velmi děkujeme Lubošovi za významnou a nezištnou pomoc, protože Panurus dlouhodobě rozesílal ve svém volném čase a výhradně na své náklady.

Martin Fejfar

ON-LINE

Vše jednou končí, aby mohlo začít něco nového

Milí čtenáři webu, členové Východočeské pobočky ČSO, přátelé.

V únoru uplynulo přesně pět let, co existuje náš web. To je dobrá příležitost k uzavření jedné kapitoly a otevření kapitoly další.

Pět let jsme se jako redaktoři snažili, aby náš web byl co nejzajímavější a co nejaktuálnější. Podle vašich ohlasů se nám to většinou dařilo. Postupně jsme rozšiřovali záběr webu a počet stránek. Některé stránky se nám podařily lépe, některé méně. Nejúspěšnějším projektem se stala bezpochyby faunistika, k úspěšným patřily i stránky týkající se labutího projektu nebo třeba cestopisy. K nesporným úspěchům patří fakt, že téměř čtyři roky se nám dařilo každé tři až čtyři dny dávat na web novou aktualitu. Většina aktualit byla z východočeského regionu. Na web pravidelně přispívalo několik autorů z řad členů pobočky. Několikrát se nám ale stalo, že redakci oslovil člověk, který není členem VČP ČSO, někdy byl dokonce i z jiné části ČR a požádal nás, aby mohl na našem webu publikovat svůj článek. Z takových případů jsme samozřejmě měli velkou radost. V průběhu let na web příležitostně přispívali i zahraniční autoři, konkrétně Poláci a Bělorusové. Radujeme se i z toho, že se nám dlouhodobě dařilo uvádět i anglickou verzi aktualit – na překladech se především podílelo několik členů pobočky. K naší velké radosti dále patří to, že naše webové stránky si dlouhodobě udržují relativně vysokou návštěvnost a většinou se drží mezi prvními 150 nejlepšími stránkami z celosvětového BIRDING TOP 1000.

Sebekriticky ale musíme přiznat, že v posledním roce už se nám nedařilo posouvat web kupředu – spíše jsme jen udržovali stávající stav a některé věci (jako např. překlad aktualit do angličtiny) jsme dokonce částečně opustili. Svým způsobem nám došly nápady, které lze realizovat při bezplatném provozu webu, částečně se začala asi projevovat i jistá únava.

V průběhu oněch pěti let se tým redaktorů webu částečně obměňoval, ale dvě jména se neměnila: Joska Vrána po celých pět let pracoval v roli webmastera a Světlana Vránová v roli hlavního redaktora. A právě my dva jsme se rozhodli od roku 2013 již v práci na webu nepokračovat. Důvodů, proč se tak stalo, je celá řada a asi není možné jmenovat nějaký jeden hlavní. Oba jsme v poslední době svůj hlavní zájem zaměřili jiným směrem, než je pobočkový web, svou roli sehrálo i určité rozčarování z toho, že se přes veškerou snahu za celá léta nepodařilo nalézt další spolupracovníky do redakce... Hlavně ale cítíme, že web potřebuje změnu, novou mladou krev.

Roli webmastera i hlavního redaktora od 1. ledna 2013 přebíral Luděk Petrilák. Jako odstupující vedoucí webu cítíme potřebu poděkovat našim letitým spolupracovníkům. Naše veliké díky patří především programátorovi, panu Zdeňkovi Machkovi, který celá léta udržoval,

vylepšoval a posouval web kupředu po stránce technické, a to za zcela minimální finanční odměnu. Jeho zásluhy o náš web dlouhodobě zůstávají nedocenené. Nemenší díky ale patří i autorům aktualit. Během pěti let se jich vystřídal desítky a jmenovat zde všechny je téměř nemožné. Chceme proto poděkovat alespoň těm několika, kteří pro web píšou dlouhodobě a pravidelně. Mezi ty nejčastěji píšící patří zejména (podle abecedy): Miroslav Dusík, Pavel Kverek, Jiří Mach, Luděk Petrilák, Petr Suvorov, Jaroslav Vaněk a Jakub Vrána. Chtěli bychom ale poděkovat i překladatelům do angličtiny, kteří většinou zůstávali v anonymitě, ale mají svůj nemalý podíl na tom, že na náš web chodí i návštěvníci ze zahraničí. I překladatelů bylo mnoho, nicméně většinu článků překládali (podle abecedy): Jan Bartoníček, Petr Kafka, Luděk Petrilák, Libor Praus, Jan Růžička, Simona Vosáhlová a Jakub Vrána.

Bohužel, po našem odchodu v redakci s Luděkem zůstává pouze Jakub Vrána. Spravovat web ve dvou není nic jednoduchého a bylo by nanejvýš vhodné, aby se řady redaktorů co nejdříve rozšířily. Pokud čteš tyto řádky a myslíš si, že bys mohl pomoci, neváhej kontaktovat Luděka!

Milí čtenáři webu, členové Východočeské pobočky ČSO, přátelé, děkujeme vám za přízeň, slova uznání i za tu občasnou nehojnou kritiku, kterou jste nám v průběhu let projevovali. Pracovali jsme pro vás rádi a těší nás, že se nám společně s mnohými z vás podařilo vytvořit oblíbený web. Přejeme svým nástupcům mnoho zdaru v jejich práci a vás prosíme, abyste k nim měli stejnou míru tolerance, milosti i kritiky, kterou jste měli k nám.

Světlana Vránová, Josef Vrána

Co nového na webových stránkách pobočky?

Webové stránky VČP s pomalu blíží ke své rekonstrukci. I když je tým redakce oslaben, snažíme se držet zajaté tempo a nové články a aktuality se objevují v intervalu 4 dnů. Snažíme se informovat o ornitologických zajímavostech a novinkách z východních Čech, anebo obecně o nových objevech. Webové stránky tu jsou hlavně pro členy pobočky a uvítáme tedy vaše připomínky, doporučení a hlavně Vaše příspěvky! O tom, jak by mohly vypadat stránky po úpravách, se bude věnovat část jarní členské schůze. Bude zde představen současný stav a plány či možnosti k dalšímu vývoji a samozřejmě se budeme věnovat také důležité otázce faunistické databáze. Web se dostal za několik let do stavu poměrně obsahově velkého kolosu a je tedy potřeba trochu

přeorganizovat strukturu a vytvořit nový kabát. Na schůzi tedy bude nejlepší příležitost se vyjádřit v diskuzi na tato témata. Z budoucích plánů počítáme například se sekcí, kde budou ke stažení starší čísla Panuru a obsahy nových.

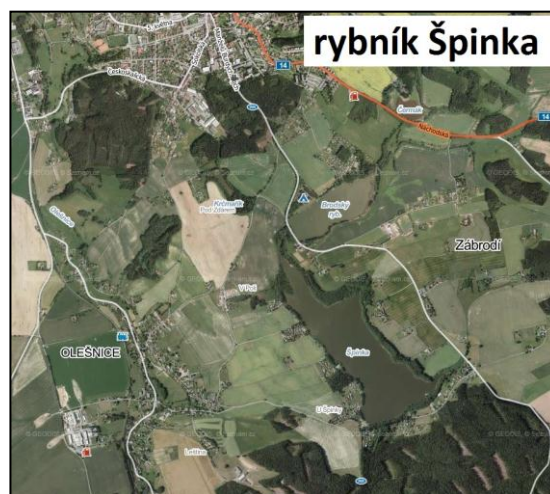
Luděk Petrilák

VÍKENDOVÝ VÝZKUMNÝ TÁBOR

Pozvánka na Víkendový výzkumný tábor 2013 – Významné ornitologické lokality Náchodska

Na podzim jsme avizovali záměr propojit program Významné ornitologické lokality (VOL) s pobočkovou akcí s nejdelší tradicí, tedy s Víkendovými výzkumnými tábory (VVT). To se nám nakonec podařilo zorganizovat už pro tento rok, a tak letošní tábor vyhlášíme pod názvem VVT 2013 - Významné ornitologické lokality Náchodska.

V programu táborů zaměřených na průzkum významných ornitologických lokalit (VOL) klademe zásadní důraz na získání doplňujících faunistických dat, a tak se vracíme k většímu časovému formátu táborů se zahájením průzkumu už v pátek ráno s příjezdem prvních účastníků na základnu ve čtvrtek odpoledne a večer. Letošní tábor se uskuteční ve dnech **7. až 9. června 2013** na rybnících Špinka, Brodský a Čermák u Červeného Kostelce, na rybníku Tuří nedaleko Slavětína nad Metují a na vodní nádrži Rozkoš u České Skalice.

Ubytovací základnou bude pohodlný kemp na rybníku Brodský (<http://www.campbrodsky.cz>). Bydlet budeme přímo na břehu rybníka ve čtyřlůžkových chatkách s možností přitápění. Umývárny se sprchami a oddělené toalety, jakož i společná kuchyňka pro přípravu jídel jsou k dispozici v areálu kempu. Osobní automobily mají parkovací místo přímo u ubytovacích chatek. Velmi dobrý a vyhlášený hostinec U vraha na hrázi rybníku je cca 300 m od ubytování. Obchod s potravinami na okraji Červeného Kostelce je přibližně jeden kilometr od kempu.

Odborný program tábora předpokládá podrobný avifaunistický průzkum lokalit a na ně navazujících biotopů. Podle individuálního zájmu se účastníci mohou zapojit do týmů:

- a) průzkum hladiny a litorálu lokalit
- b) průzkum lesních nebo zemědělských ploch v pásmu navazujícím na litorál
- c) průzkum intravilánu chatových osad a kempu, který do pásma za litorálem na některých místech proniká.

Během konání tábora budeme pracovat nejen klasickými vizuálními či akustickými metodami, ale výzkum doplníme odchytom, zejména rákosinových druhů. Pro pozorování druhů hladiny a litorálu využijeme unikátní nabídky majitele lokalit na zapůjčení pramic. Se správcem přehrady Rozkoš projednáme možnost vstupu do kolonie racka chechtavého, kde se pokusíme o odhad počtu hnízdících párů. S vedením Kroužkovací stanice projednáme případnou možnost okroužkovat v kolonii část mláďat racka chechtavého.

S jistotou budeme na lokalitách pozorovat ze zajímavějších a vzácnějších druhů např. potápky malou a roháče, husu velkou, kopřivku obecnou, motáka pochopa, chřástala vodního, racka chechtavého v jedné z posledních kolonií v regionu, rákosníka velkého, moudivláčka lužního, čečetku zimní, strnada rákosního, ale s dobrou šancí na úspěch také např. bukače velkého, bukáčka malého, lžičáka pestrého, morčáka velkého, orla mořského, motáka lužního, ostříže lesního, jeřába popelavého, racka bělohlavého, racka černoohlavého, slavíka modráčka a další atraktivní ptáky.

Na tábor se prosím vybavte potřebami pro průzkum vod a mokřadů, tedy vhodným oblečením a zejména obuví. Roční doba dává sice předpoklad příjemných denních i nočních teplot, rezervu oblečení i obuvi pro možné deštivé počasí však doporučujeme.

Velmi uvítáme, když nám svou účast na táboře dopředu ohlásíte na e-mail: **tomas.divis@email.cz** nebo tel. **603 178 799**. Umožní nám to zpřesnit naše požadavky na služby poskytované ubytovatelem a nabídku technické pomoci ze strany majitele lokalit.

Těšíme se na vaši účast v programu cílené ochrany stanovišť zvláště chráněných druhů ptáků vod a mokřadů.

Tomáš Diviš

VZPOMÍNKA

Ostrov Pavla Žďárka

Krátce po Novém roce jsem procházel částí Domkovské zátoky přehrady Rozkoš. Pohled mi padl na několik jasanových klacků opřených o kmen vrby. Klacky byly umně svázané černým provázkem. Myšlenky mě okamžitě vrátily k původci tohoto výtvaru – Pavlu Žďárkovi. Jak osaměle však teď vypadá tato přírodní scenérie!

Mnohokrát jsem měl v minulosti možnost postát či posedět vedle Pavla, často za účasti dalších kolegů, a vyposlechnout jeho vědecké dispute, rétoriky nebo jak sám říkával, když uronil slzu moudrosti či vyprávěl číslovanou historku. Ne vždy jsem si však dostatečně vážil jeho myšlenek, jeho nápadů co se týče ornitologie, kroužkování, ale i dalších „společenských věd“.

Na můj vkus byl Pavel „zbytečně přísným pedantem a všechno mu trvalo děsně dlouho“. To tedy byl můj pohled z druhé strany. Přesto, a nejen já, vděčíme Pavlovi za to, že nás provedl školou ornitologie a úskalími kroužkování, kdy jsme praktické zkoušky skládali tam ve vyprahlé slovenské stepi, v neprostupných rákosinách soutoku řek Turce a Vríci. Pavel nám ale prošlapal i cestičku k přátelství s místními „ptáčkaři“. a tak se jeho slovenští přátelé Štefan Danko, Jano Topercer, Tono Krištín, ale i Betka Darolová a řada dalších, stali i našimi přáteli. Tam ve slovenských pláních byl jeho humor dokonalý – vzpomínám, když jsem poprvé kroužkoval lejska malého, Pavel utrousil, „nemám ti ten kroužkovací seznam podepsat, aby ti to Formánek věřil?“

Mnohokrát jsme Pavlovi spolu s Václavem Kozou sekundovali při jeho slavných odchycích bahňáků. Pavel měl vytříbený slovník, a ten patřil ke koloritu těchto odchytů: ...při přeletu se ptáci předváděli, chytil se pravák (kulík písečný), vodouši šedí a tmaví - to byla vysoká, každý věděl co, když přiletěli prckové, každý přece ví, že bekasiny jsou tvrdí ptáci, síť se musela odpíďovat, prdeláči - to jsou ještě nevzletná mláďata čejky, a co teprve vzpomínka na jeho „hornickou“ čelní svítilnu. Tehdáž jsme mu ji všichni záviděli...

Jeho osobnost mu dovoľovala i drobné žertíky, např. v kroužkovacích seznamech pro stanici měl předepsanou latinu po svém např. *Pica caudata* nebo *Carduelis elegans*. Odchyťové akce vždy zakončoval sám. Potom, když byly všechny sítě v terénu uklizeny, Pavel říkal, že jde akci odtroubit. Postavil se směrem k lokalitě, roztáhl ruce a zvolal vzkaz pro místní ptačí společenstvo: „Průlet volný“!

Ale jeho doménou byla přece jenom přehrada Rozkoš. Tu měl zmáknutou dokonale a myslím, že se nenajde nikdo, kdo by přehradu obešel tolikrát jako on. Ještě se vrátím k nočním odchytům bahňáků na Rozkoši. Při určování několika alpinek zvedl Vašek Koza hlas, „to by mohl být melanotos, to bude problém.“ Pavel prohlásil „myslíš?“, a jemně pootevřel dlaň, no a bylo po problému. Že jsme se mu to ale navyčítali. Ještě jedna jeho rada mi navždy utkvěla v paměti, a to Pavlův věhlasný, ale velmi moudrý a praktický výrok, který nám často připomínal - „...začíná pršet, kroužkovatel odchází k sítím.“

Ale já stále ještě stojím před tou skupinou opuštěných jasanových klacků a vzpomínám. Možná to byl trochu i Pavlův osud. Pořád někomu něco ukazovat, cesty prošlapávat. Beru to teď jako výzvu. Ty klacky nezůstanou dlouho opuštěné, brzo na ně navěsíme jemné sítě a budeme pokračovat dál. Tak by si to Pavel určitě přál, on byl přející.

Letos má na Rozkoši začít další část revitalizace Domkovské zátoky. Pavel kdysi nazval tam ležící soubor ostrůvků jako „Kozovy ostrovy“. Další ostrov této zátoky, ten v estuáriu Rozkošského potoka, je ale pořád bezejmenný. Navrhuji ho tedy nazvat Pavlovým jménem, tedy Žďárkův ostrov, snad se to ujme.

Kdysi jsme se po ukončení velkých ptáčkařských akcí loučili slovy „Zas někdy“ a věděli jsme, že to nebude za dlouho.

Tak tedy Pavle, kamaráde zlatej, díky – Zas někdy!

Karel Dohnal

PANURUS

Právě vyšlo 21. číslo časopisu Panurus, které je věnováno památce Pavla Žďárka. Děkuji proto všem ornitologům, kteří do Panuru přispívají a také všem, kdo jej čtou. Nyní bych rád vyzval k zasílání rukopisů do 22. čísla časopisu Panurus, které by mělo vyjít na konci roku 2013. Uzávěrka příjmu rukopisů je **15. 4. 2013**, po dohodě je ovšem možné zaslat rukopis i později. Vaše příspěvky jsou velmi vítány – ornitologie je odbornou činností a publikované poznatky o ptácích jsou pádnými argumenty i při ochraně ptáků. Nicméně, pouze publikování v odborném časopise s recenzním řízením je zárukou důvěryhodnosti prezentovaných dat. Využijte toho, že právě takový časopis společnými silami vydáváme! Pokud potřebujete pomoc při zpracování rukopisu, neváhejte se prosím obrátit na redakci, která je vám plně k dispozici. Rukopisy zasílejte nejlépe na e-mail: **Bohdanec.rybnik@centrum.cz**, nebo na adresu pobočky. Pro zájemce je po dohodě možná i pružnější komunikace prostřednictvím internetového programu skype.

Martin Paclík

ODJINUD

Členské schůze ČSO

23. 2. 2013 volební schůze Moravského ornitologického spolku

Schůze se bude konat v sobotu **23. února 2013 od 9.30** hodin na Ornitologické stanici Muzea Komenského v Přerově, Bezručova 10.

9. 3. 2013 jarní členská schůze České společnosti Ornitologické

Schůze se bude konat v sobotu **9. března 2013 od 10 hodin** v sále ZŠ U Vršovického nádraží 1, Praha 10 (budova naproti železniční stanici Praha-Vršovice).

30. 3. 2013 jarní členská schůze Jihomoravské pobočky ČSO

Schůze se bude konat v sobotu **30. března 2013 od 9 hodin** v přednáškovém sále Moravského zemského muzea v Brně.

Připravované akce ČSO

8.–12. května 2013 exkurze do Doliny Barycze, (Polsko)

Cena za osobu: 4700 Kč (pro nečleny 5100 Kč); děti do 12 let mají slevu 200 Kč. Cena zahrnuje: dopravu luxusním busem, 4x ubytování se snídaní, pobytovou taxu, pojištění CK proti úpadku, průvodce. Termín pro odeslání závazné přihlášky bude **5. dubna 2013**.

15.–16. června 2013 exkurze na Bzeneckou Doubravu

Cena: při ubytování na jednu noc 800 Kč (1100 Kč), při ubytování na dvě noci 950 Kč (1250 Kč – ceny v závorkách jsou pro nečleny ČSO). Cena zahrnuje: 1x–2x ubytování, společnou dopravu autobusem, pojištění CK proti úpadku, průvodce. Dopravu do a z Bzence a jídlo si hradí účastníci sami. Termín pro odeslání přihlášky je **10. května 2013**. Přihlášky směrujte na cestovní kancelář Primaroute, Hradební 52, 686 01 Uherské Hradiště, tel: 572 554 145, email: exkurze@birdlife.cz.

9.–16. června 2013 Cesta za supy do Makedonie

Cesta za nejen za makedonskými supy určená pro 10 až 15 lidí. Podmínkou účasti na exkurzi je dar minimálně 4 000 Kč na krmení supů (var. symbol 66 na účet č. 2800277111/2010) **do 31. března 2013**. Podrobnější podmínky a informace najdete na webu www.birdlife.cz.

Výzva organizátorům Vítání ptačího zpěvu

Vítání ptačího zpěvu připadá v letošním roce na víkend **4.–5. května 2013**. Všechny organizátory prosíme o nahlášení data, hodiny a místa srazu, přibližného programu a kontaktů na organizátory sekretariátu ČSO (**274 866 700**, cso@birdlife.cz) nejpozději **do 15. března 2013**. Přehled všech vycházek bude součástí Spolkových zpráv 2/2013, a současně bude uveřejněn na webu ČSO. Všem organizátorům včas zašleme propagační materiály a podrobné pokyny pro organizaci „Vítání“.

ZPRAVODAJ – interní periodikum *Východočeské pobočky České společnosti ornitologické při Východočeském muzeu v Pardubicích* (kontakt: Zámek č. 2, 530 02 Pardubice, internet: www.vcpcso.cz, e-mail: vcpcso@centrum.cz, účet: KB a.s. Pardubice, 19-8214740297/0100). Redaktor: Libor Praus, ilustrace: pěnice vlašské-*Sylvia nisoria* © Kateřina Ševčíková; sýkořice vousatá-*Panurus biarmicus* © Jana Kufová. Příspěvky zasílejte na e-mailovou adresu libor.praus@gmail.com

